

پنجشنبه شانزدهم آبان ۱۳۸۷ - ششم نوامبر ۲۰۰۸

داود هرمیداس باوند: ایران بیش از آمریکا نیازمند تغییر است

DW-WORLD.DE
DEUTSCHE WELLE

دکتر باوند معتقد است که ۳۰ سال خصومت در مناسبات ایران و آمریکا زیانهای قابل توجهی برای ایران داشته و اینک فضای جدیدی برای حل مشکلات دو کشور بوجود آمده است.

برخی کارشناسان و صاحب نظران معتقدند که پیروزی باراک اوباما در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا امکان بزرگی برای ایران است تا بتواند مناسبات خود را با ایالات متحده عادی کند و به ۳۰ سال تنش و خصومت پایان بخشد. دکتر داود هرمیداس باوند استاد علوم سیاسی و کارشناس روابط بین الملل به این دسته تعلق دارد.

دکتر باوند در گفتگو با دویچه وله، ضمن اشاره به پیروزی باراک اوباما به عنوان تغییری بزرگ در آمریکا، میگوید، جوامع دیگر هم باید دریابند که نیاز به تغییر دارند.

دکتر باوند بر این باور است که با توجه به ابراز آمادگی اوباما برای گفتگوی مستقیم و بدون پیش شرط با ایران، واقعا شرایط و فضای جدیدی برای پایان بخشیدن به تیرگی روابط دو کشور به وجود آمده است.

این کارشناس روابط بین الملل میگوید، منافع ایران اقتضا می کند که مشکلاتش با آمریکا را حل کند. به گفته وی، این امر خواست اکثر مردم ایران است و ایران خود بیش از آمریکا نیاز به تغییر دارد.

از نظر دکتر باوند، داشتن «۳۰ سال رابطه با قدرت بزرگی که نقش بازدارنده دارد، زبانهای قابل توجهی را برای ایران» به همراه آورده است.

این کارشناس روابط بین الملل معتقد است که رویکرد اوباما به مناقشهای اتمی، در صورت عدم انعطاف ایران، می تواند تا مرز تحریمهای بسیار سنگین مانند جلوگیری از صدور نفت ایران، از جمله و در صورت لزوم به شکل یکجانبه و با کمک کشورهای اروپایی، پیش برود. دکتر باوند در عین حال تاکید دارد که اوباما با توجه به تجربهی ناموفق دولت بوش، حملهی نظامی را در متن سیاست خود قرار نخواهد داد و به آن دست نخواهد زد.

از نظر دکتر باوند، نفس انتخاب اوباما به عنوان رئیس جمهور در آمریکا، نمادی می تواند باشد برای پررنگتر شدن مسئلهی حقوق بشر در این کشور و به همین دلیل، خود او که «زایندهی این جنبهی مبارزهی حقوق بشری» است، «بدون تردید خط مشی حزب دمکرات را شاید با قاطعیت بیشتری در رابطه با حقوق بشر در پیش بگیرد، یعنی بهای زیادی به حقوق بشر بدهد، نه اینکه آن را در حاشیه قرار دهد».

دکتر داود هرمیداس باوند در عین حال احتمال می دهد که اوباما، با وجود اعلام مواضعش در دفاع از حقوق بشر، اولویت اصلی را در برنامهی سیاسی خود، به حل معضلاتی همچون عراق، افغانستان و خاورمیانه خواهد داد.

پیام تبریک محمود احمدی نژاد به باراک اوباما

DW-WORLD.DE
DEUTSCHE WELLE

دو روز پس از اعلام پیروزی درخشان باراک اوباما در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، محمود احمدی نژاد، رئیس جمهور ایران در پیامی به اوباما، پیروزی وی را تبریک گفت.

در پیام احمدی نژاد به اوباما که "دفتر امور رسانه های ریاست جمهوری" متن آن را منتشر کرده، آمده است: «از اینکه توانستید آراء اکثریت شرکت کنندگان در انتخابات را به خود جلب کنید تبریک می گویم.»

احمدی نژاد به رئیس جمهور منتخب ایالات متحدهی آمریکا نوشته است: «توقع عمومی این است که پاسخگویی سریع و روشن به مطالبه تحول صحیح و اساسی در سیاست های داخلی و خارجی دولت آمریکا که خواست همه ملت های جهان و ملت آمریکاست، سرلوحه و محور همه برنامه ها و اقدامات دولت آینده شما قرار گیرد.»

احمدی نژاد در پیام خود با انتقاد از سیاست خارجی آمریکا که او آن را «مبنتی بر جنگ طلبی، اشغالگری، زورگویی» خوانده، نوشته است: «ملت بزرگ و تمدن ساز و عدالتجوی ایران از تحولات اساسی، عادلانه و واقعی در سیاست ها و رفتارها استقبال می کند.»

احمدی نژاد نخستین رئیس جمهور و مقام بلندپایهی نظام جمهوری اسلامی است که پیروزی یک رئیس جمهور آمریکا را به وی تبریک می گوید. ایران و آمریکا از بعد انقلاب ایران در سال ۱۳۵۷ فاقد مناسبات رسمی بوده و همواره روابطی توأم با تنش داشته اند.

انتقاد اسرائیل از باراک اوباما

همزمان با انتشار پیام تبریک احمدی نژاد به اوباما، اسرائیل از آمادگی باراک اوباما، رئیس جمهور آیندهی ایالات متحدهی آمریکا برای مذاکره مستقیم با ایران انتقاد کرد.

تسبی لیونی، وزیر خارجه اسرائیل روز پنجشنبه (۶ نوامبر / ۱۶ آبان) به باراک اوباما هشدار که پس از سیاست تحریم در برابر ایران، برقراری گفتگو با آن کشور در خاور نزدیک به عنوان یک ضعف تلقی خواهد شد.

وزیر خارجهی اسرائیل تاکید کرد، او یقین دارد که ایالات متحدهی آمریکا زیر رهبری باراک اوباما نیز با برنامهی اتمی ایران کنار نخواهد آمد.

تسبی لیونی، وزیر خارجه اسرائیل اخیراً به عنوان رهبر حزب حاکم کادیم، جانشین اهود اولمرت شد، اما در تشکیل کابینه ناکام ماند. برای تشکیل دولت جدید، اسرائیل در انتظار انتخابات پیشرس است.

باراک اوباما در جریان مبارزات انتخاباتی خود اعلام کرد که آماده مذاکره مستقیم با ایران است. او گفت: «من تهدید ایران را درک می کنم،

اما آنچه به آن اعتقاد دارم این است که تنها نباید با دوستان خود گفت‌وگو کنیم. باید جسارت این را داشته باشیم که با دشمنان نیز وارد مذاکره و تعامل شویم. معنی دیپلماسی این است.»
درخواست لغو تحریم‌ها

برخلاف وزیر خارجه‌ی اسرائیل، قربانعلی دری نجف‌آبادی، دادستان کل کشور از رئیس‌جمهوری جدید آمریکا خواست که تحریم‌ها علیه ایران را لغو کند. دری نجف‌آبادی گفت: «باراک اوباما می‌تواند با لغو تمام تحریم‌های ظالمانه دولت‌های قبلی علیه ایران حسن نیت خود را به مردم ایران ثابت کند.»

دری نجف‌آبادی همچنین درباره‌ی احتمال بهبود مناسبات ایران و آمریکا در دوره ریاست جمهوری اوباما گفت: «با توجه به سیاست‌های کلی حاکم بر نظام آمریکا در گذشته نشان می‌دهد انتظار چندانی به بهبود سیاست‌های استکباری این کشور در عرصه بین‌الملل به ویژه در رابطه با ایران وجود ندارد.»

دری نجف‌آبادی در ماه‌های نخست ریاست جمهوری محمد خاتمی، وزیر اطلاعات وی بود، اما پس از آنکه وزارتخانه‌ی زیر مسئولیت او بر دست داشتن در قتل دگراندیشان مخالفان نظام سیاسی ایران اعتراف کرد، از سمت خود کنار رفت. او سپس از سوی رئیس قوه قضاییه، به عنوان دادستان کل کشور منصوب گردید.

پیش از دادستان کشور کشور، متکی وزیر خارجه و غلامحسین الهام، سخنگوی دولت و سه تن از نمایندگان مجلس ایران به پیروزی باراک اوباما در انتخابات آمریکا واکنش نشان دادند، اما بر خلاف دری نجف‌آبادی درباره‌ی روابط ایران و آمریکا اظهارنظر خاصی نکردند.

منوچهر متکی، وزیر خارجه ایران گفت: «ما امیدواریم دولت جدید آمریکا در عمل بتواند خواست مردم آن کشور را که فاصله گرفتن از رویکردهای غلط دولتمردان فعلی است، برآورده کند.»

سخنگوی دولت نیز ابراز امیدواری کرد که اوباما وعده‌اش برای تغییر را عملی کند و با ایجاد تغییرات اساسی در رویکرد آمریکا به مسایل جهانی نسبت به بازسازی وجهه بین‌المللی آمریکا و رفع بی‌اعتمادی فزاینده جهانی به آن کشور بکوشد.

خبرگزاری فارس، رویترز

پیروزی اوباما و آینده‌ی روابط ایران و آمریکا

DW-WORLD.DE
DEUTSCHE WELLE

برای ایالات متحده‌ی آمریکا "جمهوری اسلامی ایران" یک معضل مهم سیاست خارجی است، معضلی که همچنان حل‌ناشده بر روی میز گرداندگان سیاست خارجی آن کشور باقی مانده است. برخی تحلیل‌گران بر این نظرند که با راهیافتن باراک اوباما به کاخ سفید، ممکن است فضای مساعدی برای پایان ۳۰ سال تنش و مناسبات خصمانه میان دو کشور پدید آید.

رهبران اکثر کشورهای جهان به پیروزی تاریخی باراک اوباما واکنش نشان دادند. در ایران اما مقام‌های رسمی ارشد کشور درباره‌ی نتایج شگفت‌انگیز انتخابات ریاست جمهوری آمریکا اظهارنظری نکرده است.

در روز نخست اعلام پیروزی اوباما، خبرگزاری‌های ایران تنها اظهارنظر دو تن از نمایندگان مجلس را منتشر کرده‌اند که "پیروزی اوباما" را "نشانه‌ی شکست سیاست‌های جورج بوش" توصیف کرده‌اند. حداد عادل یکی از این نمایندگان گفته است: «هر کس که رئیس جمهور آمریکا باشد چاره‌ای ندارد جز اینکه از راه بوش برگردد و این هم به سود ملت آمریکا و هم به سود مردم جهان خواهد بود.»

محمدحسن ابوترابی‌فرد، نماینده دیگر و نایب‌رئیس اول مجلس نیز گفته است: «آمریکایی‌ها مجبور هستند برای نجات از باتلاقی که بوش برای آنها ایجاد کرده بود تغییری در سیاست‌های خود بدهند.»

اما سکوت مقام‌های رسمی ایران در برابر پیروزی اوباما واقعیت اهمیت آمریکا برای ایران را منعکس نمی‌کند. ایالات متحده‌ی آمریکا و مخالفت‌های آن با برخی سیاست‌های خارجی و داخلی ایران، مهم‌ترین چالش خارجی نظام جمهوری اسلامی ایران در طول ۳۰ سال موجودیت آن بوده است. این چالش در سال‌های اخیر و در پی بالاگرفتن بحران اتمی ایران، ابعادی خطرناک و تهدیدآمیز یافته است.

برای ایالات متحده‌ی آمریکا نیز "جمهوری اسلامی ایران" یک معضل مهم سیاست خارجی است، معضلی که همچنان حل‌ناشده بر روی میز گرداندگان سیاست خارجی آن کشور باقی مانده است. برخی تحلیل‌گران بر این نظرند که با راهیافتن باراک اوباما به کاخ سفید، ممکن است فضای مساعدی برای پایان ۳۰ سال تنش و مناسبات خصمانه میان دو کشور پدید آید.

باراک اوباما در دوره‌ی تبلیغات انتخاباتی خود اعلام کرد که آمادگی مذاکره بدون پیش‌شرط با ایران است. او بعدها این موضع خود را قدری تعدیل داد، اما در مجموع موضعی منعطف و آماده‌ی تعامل از خود نشان داده است.

در ایران نیز در میان گروهی که اکنون قدرت سیاسی را به طور پیکارچه در اختیار دارند و پیش از این مخالف هر گونه مذاکره و رابطه با آمریکا بودند، نوعی آمادگی برای آغاز گفت‌وگو با آمریکا دیده می‌شود. واکنشی که در ایران به امکان گشایش دفتر حافظ منافع آمریکا در تهران داده شد، چنین نشانی در خود داشت. با این حال بسیاری از تحلیل‌گران می‌گویند به چنین فضا و امکاناتی نباید بیش از اندازه بها داده شود. زیرا در گذشته نیز فرصت‌های مناسبی برای شکستن یخ مناسبات منجمد شده‌ی ۳۰ ساله پیش آمد، اما از آن استفاده نشد و یا آگاهانه و به عمد تخریب گردید.

طرحی برای ماه‌های آتی

با وجود این، به نظر می‌رسد اگر طرف ایران نیز عجله و علاقه‌ای به حل مسائل خود با ایالات متحده‌ی آمریکا نداشته باشد، در واشنگتن اراده‌ای جدی وجود دارد که مسئله‌ی ایران با هدف حل آن، به طور جدی در دستور کار قرار گیرد. یک نشانه‌ی چنین رویکردی در آمریکا، گزارشی است که اخیراً از سوی موسسه‌ی «Bipartisan Policy Center» «BPC» انتشار یافت. این مرکز یک موسسه‌ی مشاوره‌ی سیاسی است که توسط چهار سناتور سابق، رابرت دول و هوارد بیکر از حزب جمهوریخواه و توم داشل و جورج میچل، از حزب دموکرات تأسیس شده است. مقر این موسسه در واشنگتن است.

گزارش موسسه‌ی BPC که در ۱۱۷ صفحه‌ای تنظیم شده، دربرگیرنده‌ی طرحی درباره‌ی رویکردهای آتی دولت آمریکا در مواجهه با پرونده هسته‌ای ایران است. به نظر تهیه‌کنندگان طرح، تمام پیشنهادهای ارائه‌شده در آن باید بلافاصله پس از انتخابات چهارم نوامبر به مرحله اجرا در آیند.

در این طرح به دولت آمریکا پیشنهاد شده که مذاکرات مستقیم با ایران را آغاز کند. حتی توصیه شده که واشنگتن از پیش‌شرط "توقف غنی‌سازی اورانیوم برای آغاز مذاکرات" صرف‌نظر کند. اما لازم است که برای این مذاکرات یک چارچوب زمانی مشخص - مثلاً سه ماه -

تعیین گردد. از اتحادیه اروپا نیز خواسته شود که این چارچوب زمانی را پیشاپیش تأیید کند. در عین حال کشورهای عضو اتحادیه اروپا باید تعهد دهند که با اقدام‌های بعدی پیش‌بینی شده در طرح همراهی می‌کنند.

بنا بر این گزارش، تهران باید مسئولیت شکست احتمالی این آخرین تلاش سیاسی را برعهده بگیرد. در پایان مهلت مقرر که عملاً به صورت یک اولتیماتوم درمی‌آید، تهران نه تنها باید مفاد قطعنامه‌های شورای امنیت، از جمله تعلیق غنی‌سازی اورانیوم را بپذیرد، بلکه همچنین با بازرسی مداوم تاسیسات هسته‌ای خود از سوی آژانس نیز موافقت کند. با توجه به ناکامی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در پی بردن به ماهیت برنامه‌ی اتمی ایران، پیشنهاد شده است که مکانیزم‌هایی همانند آنچه در باره‌ی عراق به کار گرفته شده، در مورد ایران نیز اعمال گردد. منظور طرح تعیین کمیسیون ویژه بازرسی از سازمان ملل است که پیش از حمله به عراق و سقوط صدام در جستجوی سلاح هسته‌ای در آن کشور بود.

محاصره بندار ایران

در ادامه این گزارش ۱۱۷ صفحه‌ای آمده است، پس از پایان دوره‌ی سه ماهه مذاکرات، اگر ایران از همکاری سرباز زند، باید تحریم‌های شدیدتری علیه آن کشور اعمال گردد. در اقدام‌های تنبیهی که در طرح پیشنهاد شده، در کنار تدابیری چون قطع کامل مناسبات بانکی آن کشور با جهان، محاصره‌ی سواحل ایران در خلیج فارس در کانون اصلی توجه نویسندگان طرح قرار دارد. محاصره‌ی سواحل ایران در درجه‌ی نخست باید متوجه جلوگیری از ورود بنزین به ایران و در نهایت قطع صدور نفت ایران گردد که درآمد حاصل از آن، تأمین‌کننده‌ی تقریباً دو سوم درآمد کل کشور است.

تنظیم‌کنندگان این طرح پیشنهادی، در ادامه از رئیس‌جمهور آینده‌ی آمریکا خواسته‌اند که توان جنگی آمریکا در منطقه خلیج فارس را گسترش دهد. در این راستا پیشنهاد شده در کنار تقویت پایگاه نظامی آمریکا در شبه‌جزیره عربستان، برای ایجاد پایگاه‌ها و تاسیسات نظامی در شرق، غرب و شمال ایران نیز تلاش شود. لازمی این امر آن است که دیپلماسی فعالی در برابر گرجستان، آذربایجان، ترکمنستان، ازبکستان، ترکیه و حتی پاکستان در پیش گرفته شود تا موافقت آنها را برای استقرار نیروهای آمریکایی و تدارکات لازم برای عملیات نظامی جلب نماید.

در طرح گفته می‌شود برای افزایش پتانسیل نظامی تهدیدکننده در منطقه، به جای دو ناو هواپیمابر، چهار ناو باید در آب‌های اقیانوس هند به گشت‌زنی بپردازند. این تدابیر نظامی باید هرچه سریع‌تر عملی گردد، اگر نه در فاصله‌ی چند روز، دستکم به فاصله‌ی چند هفته.

نویسندگان این طرح در پایان پیشنهادهای خود آورده‌اند، به محض آنکه آرایش نظامی در منطقه به پایان رسیده، باید یک اولتیماتوم رسمی به ایران داده شود. در این اولتیماتوم باید توقف غنی‌سازی اورانیوم و انهدام تمام مراکزی که به نحوی در خدمت برنامه‌های تولید سلاح اتمی هستند، خواسته شود. پس از پایان اولتیماتوم در صورت خودداری ایران، عملیات جنگی آغاز می‌شود. رهبری جنگ باید اساساً بر نیروی هوایی و دریایی قرار دهد. عملیات زمینی منتهی خواهد بود، اما عملیات زمینی کماندویی امکانپذیر است. هدف آن است که ایران از طریق یک بمباران هوایی چندین هفته‌ای به تسلیم وادار گردد.

«اسرائیل مخالف گفت‌وگوی آمریکا با ایران است»

زیبی لیونی، وزیر امور خارجه اسرائیل، درباره تمایل باراک اوباما به مذاکره بدون پیش‌شرط با ایران گفت که با هر گونه گفت‌وگوی آمریکا و ایران مخالف است.

به گزارش خبرگزاری رویترز، خانم لیونی در پاسخ به این پرسش که آیا از هر گونه گفت‌وگوی ایالات متحده با ایران حمایت می‌کند گفت: «پاسخ منفی است.» او گفت آمادگی باراک اوباما برای گفت‌وگو با جمهوری اسلامی ممکن است در خاورمیانه نشانه ضعف تلقی شود.

باراک اوباما، پیروز انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، پیش از این اعلام کرده بود که حاضر به مذاکره بدون پیش‌شرط با ایران است. در حال حاضر دولت بوش شرط انجام هرگونه مذاکره با ایران را توقف غنی‌سازی اورانیوم اعلام کرده است.

آمریکا و اسرائیل ایران را متهم به تلاش برای استفاده نظامی از غنی‌سازی اورانیوم می‌کنند، اما ایران هدف خود از این اقدام را که برای ایران منع قانونی هم ندارد، تولید سوخت مورد نیاز نیروگاه هسته‌ای بوشهر و نیروگاه‌هایی که قرار است بسازد اعلام می‌کند.

خانم لیونی که در مورد تغییر سیاست دولت آمریکا پس از روی کار آمدن باراک اوباما گفت‌وگو می‌کرد گفت: «ما در منطقه‌ای زندگی می‌کنیم که دیالوگ در آن، یعنی وقتی که اول از تحریم استفاده کنی و بعد به دیالوگ تغییر موضع بدهی، گاه نشانه ضعف تلقی می‌شود.»

زیبی لیونی معتقد است که گفت‌وگوی بدون پیش‌شرط می‌تواند بر تلاش‌ها برای وادار ساختن تهران به کنار گذاشتن برنامه هسته‌ای خود اثر منفی داشته باشد.

اما او اشاره کرد که «نکته اصلی» این است که ایالات متحده به رهبری اوباما هم «تمایلی به پذیرش ایران اتمی ندارد».

طی سه سال گذشته، شورای امنیت سازمان ملل، شش قطعنامه علیه برنامه هسته‌ای ایران صادر کرده است. این قطعنامه‌ها از ایران می‌خواهند غنی‌سازی اورانیوم را قطع کند و به سوالات بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی پاسخ دهد. اما ایران غنی‌سازی را حق قانونی خود می‌داند و تاکنون به خواست این قطعنامه‌ها عمل نکرده است.

همچنین روزنامه اسرائیلی هآرتص، روز پنجشنبه، در گزارشی درباره پیروزی باراک اوباما در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا نوشت که دولت اسرائیل گمان نمی‌کند که تغییرات عمده‌ای در سیاست خارجی آمریکا ایجاد شود، اما نگران است که نتیجه انتخابات آمریکا بر خطمشی این کشور در برابر ایران اثر بگذارد.

دفتر حافظ منافع آمریکا در تهران

به نوشته روزنامه هآرتص، اسرائیل همچنین نگران آن است که دولت جرج بوش در دو ماه باقی‌مانده از کار خود دفتر حافظ منافع این کشور را در تهران افتتاح کند، حرکتی که دولت فعلی آمریکا ماه‌ها در نظر داشته است.

این روزنامه از قول یک مقام عالی‌رتبه اسرائیلی می‌گوید اورشلیم در چند هفته گذشته پیام‌هایی در سطح بالا به واشنگتن فرستاده و به طرح افتتاح دفتر حافظ منافع ایالات متحده در تهران اعتراض کرده است. این مقام اسرائیلی که نامی از او برده نشده گفته است که با این حال اورشلیم هنوز هیچ اطلاعات قطعی در مورد این طرح ندارد.

او می‌گوید: «بیشتر چیزهایی که ما در این زمینه می‌دانیم خرده اطلاعاتی است که از این طرف و آن طرف جمع کرده‌ایم. اما در حال حاضر آن طور که از ظاهر قضایا برمی‌آید به نظر می‌رسد که می‌خواهند به‌زودی این دفتر را باز کنند.»

به گفته منابع دولتی، نگرانی عمده اسرائیل این است که اوباما گفت‌وگو با ایران را بدون پیش‌شرط آغاز کند. اسرائیل در پی تضمین این امر

«احتمالاً دوباره کسی مثل کردان می آید»

است که در هر گفت‌وگویی میان آمریکا و ایران منافعش حفظ شود. اما روزنامه هآرتس بر اساس یکی از گزارشات وزارت امور خارجه اسرائیل می‌نویسد که به طور کلی آینده روابط آمریکا و اسرائیل پس از انتخابات آمریکا نیز روشن است.

مقام اسرائیلی باراک اوباما که دیروز در انتخابات ریاست جمهوری به پیروزی چشمگیری رسید در طول مبارزات انتخاباتی خود چند بار گفته است که در صورت رسیدن به این مقام با ایران بر سر میز مذاکره خواهد نشست. بر اساس این ارزیابی که چند هفته قبل در کنفرانسی در وزارت امور خارجه اسرائیل ارائه شده، «هر کس به ریاست جمهوری انتخاب شود، انتظار نمی‌رود که تغییرات چشمگیری در سیاست‌های آمریکا مربوط به اسرائیل اعمال شود.» در این گزارش همچنین اشاره شده است که اسرائیل به هر حال جزء اولویت‌های سیاست خارجی رییس‌جمهور جدید نخواهد بود. در این گزارش، مسائل اصلی پیش روی رییس‌جمهور جدید آمریکا عراق و افغانستان و بحران در روابط این کشور با روسیه قید شده است.

برکناری علی کردان، دومین وزیر کشور دولت نهم با رأی مجلس ایران، کابینه محدود احمدی‌نژاد را در مرز کسب اعتماد مجدد از مجلس قرار داد.

بر اساس قانون اساسی جمهوری اسلامی، چنانچه نیمی از وزیران کابینه تغییر کنند، رئیس‌جمهور لازم است برای ادامه کار دولت، بار دیگر تمامی کابینه خود را برای کسب رأی اعتماد مجدد به مجلس معرفی کند.

در طول سه سال فعالیت دولت نهم، هشت وزیر کابینه با عزل یا استعفا، به همکاری خود با آقای احمدی‌نژاد خاتمه داده‌اند و بدین ترتیب با احتساب فوت وزیر پیشین دادگستری و برکناری علی کردان، تا کنون ۱۰ وزیر از کابینه ۲۱ نفره آقای احمدی‌نژاد تغییر کرده‌اند.

از سوی دیگر برکناری آقای کردان که خود تا چندی پیش از عناصر تأثیرگذار و مورد اعتماد جناح اصولگرا به حساب می‌آمد، چالش جدیدی را در میان اصولگرایان، در آستانه دهمین انتخابات ریاست جمهوری ایران نمودار کرد.

در مورد موضوع برکناری آقای کردان و پیامدهای این موضوع برای دولت آقای احمدی‌نژاد با غلامحسین کرباسچی، دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی و از چهره‌های سیاسی اصلاح‌طلب ایران به گفتگو نشستیم.

رادیو فردا: آقای کرباسچی، به نظر شما برکناری آقای کردان، چه پیامدهایی برای دولت آقای احمدی‌نژاد خواهد داشت؟

غلامحسین کرباسچی: فکر نمی‌کنم، پیامد خاصی برای ایشان یا برای کابینه داشته باشد. قاعدتاً فرد دیگری، با همان ویژگی‌هایی که ایشان می‌پسندند معرفی می‌کنند و علی‌الاصول هم مجلس با برخوردی که با وزیر قبلی کرده، قاعدتاً برخورد تند و موشکافانه‌ای نخواهد کرد و احتمالاً [وزیر پیشنهادی] رأی می‌آورد.

با در نظر گرفتن اینکه در هر حال برابر قانون، اگر وزیر دیگری از کابینه آقای احمدی‌نژاد استیضاح شود، کابینه در واقع باید دوباره به تأیید مجلس برسد و با در نظر گرفتن این مسئله که در روزها و هفته‌های آینده، مسئله استیضاح وزیر کشاورزی مطرح است، آیا این موضوع برای ادامه کار آقای احمدی‌نژاد، ایجاد دردسر خواهد کرد؟

با توجه به این نکته، هم دولت و هم نماینده‌ها، کمی ملاحظه می‌کنند تا در این شش ماه باقی مانده، استیضاحی انجام نشود. ولی اگر به فرض هم چنین اتفاقی بیفتد و وزیری را استیضاح کنند، فکر می‌کنم با روحیه‌ای که ما در دولت سراغ داریم، زیاد دولت مشکلی نداشته باشد و خیلی هم نگران این مسئله نیست، چون به هر حال، استیضاح تریبونی است، دولت می‌رود آنجا حرف‌های خود را می‌زند و شاید مطلوبیتی هم برای روش کلی دولت داشته باشد، چون به نظر من می‌آید که یکی از ویژگی‌هایی که این دولت همیشه دنبال می‌کند این است که یک دولت استثنائی و شاخص، در تاریخ دولت‌های ایران باشد و خیلی از کارهای خود را با این تحلیل [انجام می‌دهد که] با تحلیل دیگری از لحاظ مصالح کشور و مصالح دولت، سازگار نیست.

منظور آقای احمدی‌نژاد از شاخص بودن وجهی مثبت است. منظور شما از شاخص بودن دولت چیست؟

فکر می‌کنم دولت شاخص بودن را برای خود مثبت می‌داند، حالا قضاوت‌های عمومی مردم که آیا این خوب است یا بد [نکته دیگری است]، همین که در افکار عمومی و در اذهان، صفحه اول همه روزنامه‌ها، تیتر اول همه رسانه‌ها و سایت‌ها اخبار دولت باشد و در افکار عمومی مطرح باشد. چیزی که مد نظر ایشان است، این است که فقط مطرح باشد و این مطرح بودن را جنبه مثبتی برای خود می‌داند.

آقای کرباسچی، با در نظر گرفتن اینکه هم مجلس اصولگرا است و هم دولت، دلیل این تقابل مجلس و دولت در این مقطع از زمان را شما چه می‌دانید؟

اولاً این اصولگرایی، یک چهارچوب صد در صد تعریف شده و توافق شده‌ای در بین آقایان نیست. به هر حال شاید خیلی از کسانی که در اردوگاه اصلاح‌طلبان نام آنها نوشته شده باشد، بسیار اصولگراتر از جناحی باشند که خود را اصولگرا می‌نامند. یک نمونه خیلی روشن، آقای کردان است که به هر حال تا دیروز، یکی از شاخص‌های اصولگرا بود، ولی اصولی که ایشان به آن گرایش داشت و تابع آنها بود، توسط دوستانی که در مجلس خود را اصولگرا می‌دانند، زیر سؤال رفت و در عین حال آقای احمدی‌نژاد و دولت، ایشان را مظلوم می‌داند و آن اصولی که در مجلس با تعبیرات تندی، از لحاظ اخلاقی و مسائل مختلف، مورد حمله قرار گرفت، توسط دولت به عنوان خروج از اصولگرایی شناخته نشد.

پرسش آخر اینکه، آیا شما ارتباطی با این اختلافات بین مجلس و دولت، با انتخابات ریاست جمهوری در خرداد آینده می‌بینید؟

فکر می‌کنم دولت اصرار دارد که در محدوده وزارت کشور کسانی باشند که از لحاظ انتخابات، مورد اعتماد او باشند. با توجه به اینکه ما در مجموعه وضعیت انتخاباتی که در کشور داریم، حرف و حدیث‌ها و صحبت‌هایی از نحوه اجرای انتخابات همیشه هست.

شاید یکی از بحث‌ها هم بالآخره همین باشد که احتمالاً در انتخابات آینده اگر احیاناً اصولگراها کاندیدای دیگری غیر از آقای احمدی‌نژاد را بخواهند انتخاب کنند، کسانی که در وزارت کشور هستند، نسبت به کسانی که چشم و دیده ایشان هستند، اعتماد کامل ندارند.

هفته نامه «شهروند امروز» که در تهران منتشر می شد از سوی هیئت نظارت بر مطبوعات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توقیف شد. علیرضا ملکیان، معاون مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت ارشاد گفته است: تا کنون بارها به مدیران این نشریه در خصوص رعایت نکردن زمینه انتشار نشریه بر اساس پروانه آن تذکر داده شده بود اما هیچ اقدامی از سوی مدیران آن صورت نگرفت.

وی با اعلام اینکه این نشریه از چهارشنبه شب توقیف شده است، اظهار داشت: هیئت نظارت بر مطبوعات بر اساس تذکرات قبلی و با توجه به موضوع عدم رعایت زمینه انتشار و مغایرت با آنچه در پرونده آن قید شده و بر اساس بند ب ماده هفت قانون مطبوعات، این نشریه را توقیف کرده است.

هفته نامه شهروند امروز که از نشریات پر تیراژ ایران محسوب می شد از اوایل اردیبهشت ماه سال ۱۳۸۶ انتشار خود را آغاز کرد و تا زمان توقیف، ۷۰ شماره آن به چاپ رسیده بود.

«شهروند امروز» به سردبیری محمد قوچانی، سردبیر سابق روزنامه های توقیف شده «شرق» و «هم میهن» منتشر می شد و ریاست شورای سیاستگذاری آن را محمد عطریانفر، مدیر سابق روزنامه همشهری و از اعضای حزب کارگزاران سازندگی بر عهده داشت.

هیئت نظارت بر مطبوعات در ماه های گذشته نیز اقدام به توقیف و لغو امتیاز چندین هفته نامه و روزنامه کرده است. بیشترین تعداد نشریاتی که از سوی این هیئت در یک روز توقیف شدند در روز ۲۶ اسفند سال ۸۶ است که هیئت نظارت هفت نشریه را با هم توقیف و مجوز آنان را لغو کرد.

زمینه انتشار؛ فرهنگی و نه سیاسی

مدیران این هفته نامه تاکنون در خصوص توقیف «شهروند امروز» اظهار نظری نکرده اند ولی محمود علیزاده طباطبایی، وکیل این نشریه گفته است: شهروند امروز توقیف شده ولی هنوز این خبر به طور رسمی به آنها اعلام نشده است.

وی به خبرگزاری فرانسه گفت: توقیف این نشریه به این دلیل صورت گرفت که مجوز آن برای انتشار مطالب فرهنگی و اجتماعی بوده است و نمی تواند مطالب سیاسی داشته باشد.

شهروند امروز توسط تیم سابق روزنامه های همشهری، هم میهن و روزنامه شرق اداره می شد و تلاش داشت تا با رویکرد خبری-تحلیلی اتفاقات و اخبار ایران و جهان را در حوزه های گوناگون تحت پوشش قرار دهد.

این نشریه در شماره آخر خود مصاحبه ای با فائزه هاشمی، دختر رییس جمهوری سابق ایران به چاپ رسانده است که او در باره شایعات پیرامون وضعیت خانواده اکبر هاشمی رفسنجانی، رییس مجلس خبرگان ایران، اظهار نظر کرده است.

مردامه گذشته برای نخستین بار اخباری مبنی بر توقیف شهروند امروز منتشر شد ولی این خبر در آن زمان تکذیب شد.

پاره ای از رسانه های ایران گزارش داده اند، این هفته نامه که به صورت تمام رنگی چاپ می شد در یکسال اخیر از اقبال گسترده ای در میان مخاطبان ایرانی برخوردار شده بود.

توقیف انتشار شهروند امروز ساعاتی پس از آن صورت گرفت که آیت الله علی خامنه ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران در سخنانی با «ابراز ناخرسندی شدید از فضای تبلیغاتی و مطبوعاتی کشور» به دلیل انتقاد از دولت شیدیدا به آنها حمله کرد.

وی گفت: «فضای بی بند و باری در حرف زدن و اظهار نظر علیه دولت، مسائلی نیست که خداوند به آسانی از آنها بگذرد.» شهروند امروز و «مرگ لاهوتی در زندان اوین»

هفته نامه «شهروند امروز» در شماره ۷۰ خود که سه شنبه گذشته روانه کیوسک های مطبوعاتی ایران شد، به نقل از خاطرات اکبر هاشمی رفسنجانی، مطالبی در خصوص کشته شدن آیت الله لاهوتی در زندان اوین منتشر کرد.

آیت الله حسن لاهوتی اشکوری از روحانیان مخالف شاه در قبل از انقلاب بود که پس از انقلاب بهمن ۱۳۵۷ به عنوان نماینده رشت به مجلس اول راه یافت.

وی به رغم اینکه دو پسرش با دو دختر اکبر هاشمی رفسنجانی ازدواج کرده بودند، در اوایل آبان سال ۱۳۶۰ از سوی ماموران دادستانی انقلاب تهران که زیر نظر اسداله لاجوردی فعالیت می کردند بازداشت و روانه زندان اوین شد.

هاشمی رفسنجانی در کتاب «پس از بحران» که مربوط به خاطرات وی در سال ۶۰ است، گفته است: با وجود نگرانی آیت الله خمینی و احمد خمینی از بازداشت آیت الله لاهوتی، و در فاصله چند ساعت که خودش به عنوان رییس مجلس در جستجوی اسداله لاجوردی، حاکم شرع وقت تهران برای آزادی لاهوتی از زندان بود، خبر مرگ وی را شنیده و لاجوردی ادعا کرده که آیت اله لاهوتی بر اثر سکنه در زندان اوین مرده است.

باز هم بسیج در خیابان های تهران

محمد ضرغامی

عبدالله عراقی، یکی از فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اخیراً در گفت و گو با رسانه های داخلی ایران خبر از آغاز گشت های بسیج در تهران داده است.

به گفته این مقام سپاه پاسداران، این طرح با هدف ارتقای امنیت صورت می گیرد و بسیجیان شرکت کننده در این طرح، «آموزش های لازم» را در این زمینه کسب کرده اند.

عبدالرضا تاجیک، روزنامه نگار در تهران در گفت و گو با رادیو فردا، با اشاره به مسئله آموزش این نیروها، از پیامدهای آغاز گشت های بسیج در پایتخت می گوید:

عبدالرضا تاجیک: آموزش دادن، نیازمند صرف بودجه است. آیا کسانی که آموزش دیده اند، می خواهند به طور رایگان، این کار را برعهده گیرند یا باید خدمات و امکاناتی را در اختیار این نیروها قرار داد.

اگر قرار است این همه بودجه برای این افراد تأمین شود، چرا برای نیروی انتظامی و کادر رسمی آن که موظفند در قبال عملکرد خود پاسخگو باشند، هزینه نمی شود و برای افرادی که خارج از این مجموعه هستند، هزینه شده است؟

باید پاسخ داده شود که آیا نیروی انتظامی برای تأمین امنیت، توان لازم را ندارد و امکانات و هزینه لازم به این نیرو اختصاص نیافته است که مجبور شده از نیروهای بسیج که زیر مجموعه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هستند و طبق قانون، برای آنها وظایف دیگری تعریف شده است،

استفاده کنند.

بر اساس قانون، وظیفه محول شده به سپاه پاسداران، پاسداری و دفاع از انقلاب است. رادیو فردا: در گذشته، مقام های نیروی انتظامی با حضور نیروهای بسیجی در اجرای طرح امنیت اجتماعی مخالفت می کردند، اما آیا طرح امنیت اجتماعی از مرحله استقرار عبور کرده است که در حال حاضر، حضور این نیروها در اجرای این طرح توجیه شود؟ بیشتر بحث امنیت اجتماعی در رابطه با نوع پوشش زنان مطرح بود و ورود بسیج به این طرح مشکلات زیادی را ایجاد می کرد. اکنون که کادر نیروی انتظامی این وظیفه را به عهده گرفته است، با برخوردهای مردم با این نیرو مواجهیم و طبیعی است که اگر نیروی بسیج می خواست در این مسئله وارد شود، همان تجارب دهه ۶۰ و برخوردهای خیابانی آن زمان به وقوع می پیوست. با توجه به اینکه هفت ماه دیگر شاهد انتخابات ریاست جمهوری در ایران خواهیم بود، آیا می توان به این نحوه حضور نیروهای بسیج، نگاه سیاسی داشت؟

نیروهای بسیج جدای از آن نیروهایی که سازمان یافته هستند، نیروهایی هستند که از بدنه اجتماعی استفاده می کنند و از این طریق می توانند نیروهای خود را شکل بدهند.

ما در ماه های آتی با مسئله انتخابات ریاست جمهوری مواجه هستیم. این مسئله کم اهمیتی نیست و ما باید توجه کنیم که این نیروی سازمان یافته چگونه می خواهد در مسئله انتخابات وارد شود.

در این ارتباط باید به خصوص، به گفته های مسئولان ارشد سپاه در کنار اظهار نظرهای فرماندهی ستاد کل نیروهای مسلح نیز توجه داشت. آنها بر روی وظیفه دفاع از دولت آقای احمدی نژاد تأکید می کنند.

باید دید که این نیروها در پایان دوره چهار ساله دولت کنونی چگونه می خواهند برخورد کنند. به عبارت دیگر، بر اساس سیستمی که نیروهای نظامی حق دخالت در سیاست را به عنوان رده نظامی خود ندارند یا اینکه به گونه ای دیگر عمل خواهند کرد. یعنی همان اتهامی که سه سال پیش وارد شد، مبنی بر این که نیروی شبه پادگانی در بسیج نیروها و رأی آوری برای آقای احمدی نژاد فعال بوده است. اتهامی که نه تأیید شد و نه رد، بلکه فقط مطرح شد، آنهم بدون آنکه بررسی شود.

پیشتر، مسئولان رده بالای بسیج در بحث امنیت، در مقابله با تهدیدهای داخلی و حتی برخورد با عناصر به گفته این مقامها «مرتبط با ایالات متحده آمریکا» سخن گفته بودند، اما با توجه به این پیشینه و گفته ها، مسئولان بسیج در ورود به بحث امنیت، این مقوله را به عنوان بحثی سیاسی دنیال می کنند یا اجتماعی؟

اگر کسی در جهت نفی استقلال ایران عمل کند، بر اساس قانون باید محاکمه شود. اینکه افراد محاکمه نمی شوند و در دادگاهها، اتهامات وارد شده به آنان اثبات نمی شود، طرح این اتهامات با توجه به این که در دادگاه صالحه مطرح نمی شود، جای سؤال دارد.

این اتهامات، امروز و دیروز و یک سال و دو سال اخیر وارد نشده اند، بلکه سالهاست که این گونه اتهامات را در ساختار جمهوری اسلامی مشاهده می کنیم. ولی در بحث ارتقای امنیت، باید توجه داشته باشیم که امنیت در ایران وجود دارد یا نه.

اگر بسیج هم وارد بحث امنیت اجتماعی شود، باعث تداخل مأموریت های قانونی نیروی انتظامی با این نیرو خواهد شد؟

برای من نیز جای سؤال دارد که چگونه می خواهند این کار را انجام دهند. وقتی ما شاهد شکایات از گشت های انتظامی هستیم، نیروی بسیج چگونه می خواهد در کنار این نیروها قرار گیرد.

آقای تاجیک! بازگشت بسیج را بعد از دو دهه چگونه ارزیابی می کنید. فکر می کنید بازتاب آن برای شهروندان تهرانی چگونه باشد؟

در مقاطع مختلفی، شاهد این حرکتها بوده ایم. برای مثال، بازرسی در خیابانها وجود داشت، اما در یک مقطع با توجه به تغییری که در مدیریت اجرایی جامعه رخ داد، نقش نیروهای بسیج در خیابانها کم شد.

با توجه به تحولات داخلی ایران، این اقدام درستی به نظر نمی رسد. هنگامی که نیرویی که از آموزش کافی برخوردار نیست، خواهد در خیابان جلوی مردم را بگیرد، نگاه مثبتی به عنوان یک شهروند به این افراد وجود نخواهد داشت.

به نظر من، آمدن این نیروها، به ویژه مانند گذشته، که نتوانیم در صورت تخلف به مرجعی رجوع کنیم، بازتاب خوبی برای جامعه ندارد و موجب تقابل در جامعه خواهد شد.

ایران خواستار تغییر سیاست خارجی آمریکا شد

BBC PERSIAN.com

دولت ایران در واکنش نسبت به انتخاب باراک اوباما خواستار تغییر در سیاست خارجی آمریکا شده است.

به گزارش خبرگزاری دولتی ایران - ایرنا - غلامحسین الهام، سخنگوی دولت، با اشاره به برنامه های انتخاباتی رئیس جمهوری منتخب آمریکا برای ایجاد تغییرات، ابراز امیدواری کرده است که این تغییرات شامل رویکرد بین المللی آن کشور نیز بشود.

آقای الهام گفته است "امیدواریم همانطور که آقای باراک اوباما با وعده تغییر به مردم آمریکا توانست اعتماد آنها را جلب کند، با ایجاد تغییرات اساسی در رویکرد ایالات متحده به مسایل جهانی نسبت به بازسازی وجهه بین المللی آمریکا و رفع بی اعتمادی فزاینده جهانی به این کشور بکوشد."

به گفته سخنگوی دولت ایران، این تغییرات باید شامل "احترام به حقوق انسانها و ملتها و پایان دادن به سلطه گری و تجاوز به کشورها" باشد. غلامحسین الهام مشارکت گسترده رای دهندگان آمریکایی در انتخابات اخیر ریاست جمهوری آمریکا را نشانه رویگردانی مردم آن کشور از

سیاست های دولت جورج بوش، رئیس جمهوری کنونی، دانسته است.

آقای الهام گفته است که سیاست های جورج بوش نه تنها در عرصه بین المللی بلکه در داخل ایالات متحده نیز "تفرف گسترده ای" ایجاد کرده و باعث عزم جدی مردم آمریکا برای تغییر در این وضعیت شده است.

سخنگوی دولت ایران در توضیح این نظر گفته است که "تحمیل هزینه های گسترده جنگ های بیهوده و ظالمانه به مردم آمریکا که منجر به شرایط وخیم اقتصادی این کشور شده است، بهترین دستاورد بوش برای مردم آمریکا بود."

ایران خواستار تغییر است

روز گذشته و در پی اعلام نتایج رای گیری در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، منوچهر متکی، وزیر خارجه ایران نیز این نتایج را نشانه خواست مردم آمریکا برای تغییرات اساسی در سیاست داخلی و خارجی آمریکا توصیف کرد.

آقای متکی ابراز امیدواری کرد که "دولت جدید آمریکا بتواند خواست مردم آن کشور را که فاصله گرفتن از رویکردهای غلط دولتمردان

فعلی است، برآورده کند."

در جریان مبارزات انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، شعار اصلی باراک اوباما، رئیس جمهور منتخب از حزب دموکرات، لزوم ایجاد تغییرات در سیاست ها و روش های دولت فدرال این کشور بود.

در زمینه سیاست خارجی، آقای اوباما اقدامات دولت جمهوریخواه جورج بوش را باعث ناخرسندی متحدان اصلی ایالات متحده توصیف کرد و خواستار تلاش برای بهبود روابط آمریکا با این کشورها و جلب اعتماد و همکاری بیشتر آنها شد.

در مورد ایران، باراک اوباما ضمن ابراز نگرانی از سیاست هسته ای این کشور و خطراتی که، به زعم بسیاری از مقامات آمریکایی، می تواند متوجه منافع ایالات متحده و امنیت خاورمیانه، به خصوص اسرائیل سازد، از تماس و گفتگو با جمهوری اسلامی برای حل این بحران حمایت کرده است.

در عین حال، در بیش از یک سال اخیر، تلاش برای حل مساله هسته ای ایران از راه های دیپلماتیک محور اصلی سیاست دولت کنونی آمریکا نسبت به برنامه هسته ای ایران را هم تشکیل می داده است هرچند مقامات آمریکایی، و بسیاری دیگر از متحدان غربی آن کشور، مذاکره مستقیم را به تحقق برخی شرایط، به خصوص تعلیق غنی سازی اورانیوم در ایران، مشروط کرده اند.

در حالیکه تعلیق غنی سازی اورانیوم و شفافیت برنامه های اتمی ایران از جمله خواست های مندرج در قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل هم بوده است، مشخص نیست که آیا دولت حزب دموکرات در آمریکا نرمش بیشتری را در مورد انجام مذاکره بدون پیش با ایران نشان خواهد داد یا نه.

دولتهای دموکرات و جمهوریخواه

در زمان ریاست جمهوری بیل کلینتون، رئیس جمهوری سابق آمریکا از حزب دموکرات، دولت آن کشور گام هایی را در راه بهبود روابط با جمهوری اسلامی برداشت که از جمله شامل تعدیل برخی تحریم های اقتصادی علیه این کشور بود.

در مقابل، دولت جورج بوش از آغاز سیاستی سختگیرانه تر را نسبت به جمهوری اسلامی در پیش گرفت و آقای بوش در سخنانی در سال 2002، ایران را، در کنار عراق و کره شمالی، به حمایت از تروریسم و تلاش برای دستیابی به تسلیحات کشتار جمعی متهم کرد و از آنان با عنوان تشکیل دهندگان "محور شرارت" نام برد.

با انتشار گزارش هایی حاکی از برنامه های محرمانه اتمی در ایران در اواسط سال 2002، دولت آمریکا این برنامه ها را به تلاش برای دستیابی به جنگ افزارهای اتمی نسبت داد و از آن پس همواره خواستار افزایش مستمر فشار بین المللی بر ایران بوده و تحریم های جدیدی را، در کنار تحریم های پیش بینی شده در مصوبات شورای امنیت، علیه این کشور به اجرا گذاشته است.

سایر جنبه های سیاست داخلی و خارجی ایران نیز مورد انتقاد دولت جمهوریخواه آقای بوش بوده که جمهوری اسلامی را به زیر پا گذاشتن موازین حقوق بشر، داشتن نظام حکومتی غیر دموکراتیک، برگزاری انتخابات ناسالم، دخالت در امور کشورهای همسایه، و حمایت از تروریسم متهم ساخته است، اتهاماتی که مقامات ایران به شدت تکذیب کرده اند.

در مورد شرایط داخلی جمهوری اسلامی، در حالیکه به طور سنتی، دولت های جمهوریخواه در آمریکا در مقایسه با دولت های دموکرات مناسبات خود با سایر کشورها را کمتر به مسایلی مانند رعایت حقوق بشر و آزادی های سیاسی مشروط می کرده اند، رویکرد دولت جدید ایالات متحده در این زمینه نیز معلوم نیست.

با اینهمه، آقای بوش گسترش دموکراسی حتی در کشورهای دوست ایالات متحده در خاورمیانه را یکی از هدف های اصلی سیاست خارجی خود قرار داده بود و علاوه بر پیشبرد سیاست مبارزه بین المللی با تروریسم، مقابله با نظام های غیر دموکراتیک را بخشی از انگیزه مداخله نظامی در عراق و افغانستان عنوان می کرد.

در عین حال، جمهوری اسلامی نیز، که مخالفت با آمریکا را یکی از مهمترین دستاوردهای خود می داند، همواره بهبود روابط دوجانبه را به تغییر روش دولت آمریکا و تحقق شرایطی مانند دست برداشتن آمریکا از دشمنی، مشروط ساخته اما ماهیت تغییرات مورد نظر خود را مشخص نکرده است.

دفاع از دولت نهم یا اثرگذاری بر مسیر انتخابات؟

BBC PERSIAN.com

آیت الله علی خامنه ای، رهبر جمهوری اسلامی ایران بار دیگر به تندی منتقدان دولت محمود احمدی نژاد را مورد انتقاد قرار داده و گفته است: "فضای بی بند و باری در حرف زدن و اظهار نظر علیه دولت، از مسائلی نیست که خداوند به آسانی از آنها بگذرد."

رهبر جمهوری اسلامی ایران با انتقاد از آنچه فضای تبلیغاتی و مطبوعاتی کشور خوانده شده، افزوده: "برخی افراد برای سیاه نمایی در فضای جامعه و ایجاد اغتشاش ذهنی و تردید در مردم تلاش می کنند."

وی نامی از این افراد یا رسانه ها نبرده اما هشدار داده است: "دستاوردهای نظام اسلامی به راحتی محقق نشده است که عده ای بخواهند به دلیل اغراض شخصی و دشمنی با دولت، در اصل نظام خدشه وارد کنند."

گفتگو با جمشید برزگر -- برنامه جام جهان نما

آیت الله خامنه ای روز چهارشنبه ۱۵ آبان، و تنها یکروز پس از آنکه اکثریت اصولگرای مجلس هشتم به علی کردان وزیر کشور کابینه محمود احمدی نژاد رای اعتماد نداد، منتقدان عملکرد و دیدگاه های دولت نهم را به داشتن اغراض شخصی و دشمنی با دولت متهم کرده است.

این نخستین بار نیست که آیت الله خامنه ای در دفاع از دولت محمود احمدی نژاد، منتقدان وی و رسانه هایی را مورد انتقاد قرار می دهد که نظراتی ناهمخوان با دیدگاه های رئیس جمهوری اسلامی و کابینه وی را بازتاب می دهند.

آیت الله خامنه ای، حدود یک هفته پیش نیز "فعالیت های زودهنگام انتخاباتی در ایران را موجب مشغول کردن افراد به یکدیگر و به ضرر مصالح کشور" خوانده بود.

"طراحی دشمن"

وی روز چهارشنبه، ۸ آبان در جمع دانش آموزان و دانشجویان تشکل های مختلف دانشگاهی سخنرانی همچنین از مطبوعات خواست که در مقابل "طرح های دشمن" هشیار باشند، چرا که به گفته وی، "طراحی دشمن ایجاد اختلاف، به جان هم انداختن فعالان سیاسی، منزوی کردن

خط اصیل و ارزش های اسلامی، سرگرم کردن جوان ها به هوا و هوس، ایجاد بی نظمی و اختلال در محیط های آموزشی، و ناامید کردن مردم است، بنابراین همه باید مراقب باشند در زمین طراحی شده دشمن بازی نکنند.

این اظهارات به ویژه از آن رو اهمیت دارد که با در پیش بودن انتخابات ریاست جمهوری و همزمان با تشدید فعالیت هواداران ریاست جمهوری برای آماده کردن زمینه های پیروزی آقای احمدی نژاد، رقبای وی در هر دو جناح اصولگرا و اصلاح طلب جمهوری اسلامی و رسانه های نزدیک به آنان به طور طبیعی بر میزان انتقادهای خود از دولت و ارایه دیدگاه ها و برنامه های خود خواهند افزود.

به این ترتیب، هشداری رهبر جمهوری اسلامی می تواند رقبای آقای احمدی نژاد را با محدودیت های تازه و بیشتری مواجه کند.

آیت الله خامنه ای در عین حال با اشاره به در پیش بودن دور دهم انتخابات ریاست جمهوری گفت: "عده ای با عجله از حالا مباحث انتخاباتی را شروع کرده اند که این فعالیت های زود هنگام انتخاباتی موجب منحرف شدن ذهن ها از مسائل اصلی، مشغول کردن افراد به یکدیگر، و برخی بدگویی ها می شود و این، به ضرر مصالح کشور است."

تاکید رهبر جمهوری اسلامی بر این موضع گیری و حمایت گسترده آیت الله خامنه ای از محمود احمدی نژاد در شرایطی انجام می گیرد که دولت نهم، عملاً با تعیین زود هنگام تاریخ انتخابات در شهریور ماه امسال، به نوعی زنگ آغاز رقابت های انتخاباتی را به صدا درآورد.

رویکرد رسانه های نزدیک به دولت محمود احمدی نژاد به مساله انتخابات و معرفی اعضای هیئت مرکزی نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری از سوی شورای نگهبان نیز نشانه های دیگری از آغاز کارزار انتخاباتی بوده اند که قرار است روز ۲۲ خرداد ماه سال آینده برگزار شود.

برنامه ریزی پنج ساله

از سوی دیگر، رهبر جمهوری اسلامی روز ۳ شهریور ماه امسال در دیدار اعضای دولت گفت: "فکر نکنید که امسال، سال آخر دولت است؛ نه مثل کسی که پنج سال دیگر بناست کار بکند، کار بکنید؛ یعنی تصور کنید که این یک سال به اضافه چهار سال دیگر در ید مدیریت شماست. با این دید نگاه کنید و کار کنید و برنامه ریزی کنید و اقدام کنید."

شماری از ناظران و فعالان سیاسی معنای تلویحی این سخنان را حمایت بی شائبه رهبر جمهوری اسلامی از محمود احمدی نژاد و موافقت وی با تداوم حضور آقای احمدی نژاد در مقام ریاست جمهوری برای چهار سال دیگر دانستند.

از نگاه منتقدان، اظهارات آیت الله خامنه ای می تواند تاثیری تعیین کننده بر نتیجه انتخابات داشته باشد و چنین رویکردی، به یک معنا تلاشی برای تعیین نتیجه انتخابات، قبل از برگزاری آن است.

با این همه، رویکرد رهبر جمهوری اسلامی از نگاه نزدیکان به آقای احمدی نژاد به گونه ای متفاوت تفسیر و گفته می شود که این سخنان نه برای تاثیر گذاری بر نتیجه انتخابات، بلکه به قصد تایید جهت گیری کلی دولت نهم و تشویق برنامه ریزی برای تحقق اهداف این دولت و پرهیز از ایجاد وقفه در روند امور اجرایی بیان شده است.

با این همه، به نظر می رسد موضع گیری های پیاپی رهبر جمهوری اسلامی در ماه های اخیر و مخالفت وی با منتقدان محمود احمدی نژاد، شرایط دشوارتری را برای کسانی که به نامزد دیگری جز آقای احمدی نژاد می اندیشند، فراهم می کند و آنان را برای بیان دیدگاه ها و برنامه ها و یا انتقاد از عملکرد چهار ساله آقای احمدی نژاد با محدودیت های بیشتری مواجه می سازد.

اطلاعیه شماره سوم شورای دفاع از حق تحصیل، دعوت برای کمک به گردآوری اطلاعات محرومین از تحصیل

خبرنام امیرکبیر: شورای دفاع از حق تحصیل در اطلاعیه ی شماره سه خود با دعوت از عموم محرومین از تحصیل، قصد گردآوری اطلاعات افرادی را که به هر دلیلی از تحصیل محروم شده اند را دارد که در زیر متن اطلاعیه آمده است:

طرد دانشجویان منتقد از دانشگاه که به نظر جدی ترین طرح وزارت علوم برای دانشگاه هاست، امسال و با شروع سال تحصیلی وارد مرحله جدیدی شده است. تنها کمی بیش از یک ماه از بازگشایی دانشگاهها گذشته، موج گسترده ای از حکم های منع موقت از تحصیل برای دانشجویان دانشگاههای اصفهان، شیراز، تربیت معلم، علامه طباطبائی، پلی تکنیک، لرستان، هرمزگان و ... به راه افتاده است. از طرف دیگر پروژه گزینش فعالان دانشجویی در آزمون کارشناسی ارشد که از دو سال پیش، با روی کار آمدن دولت مهرورز آقای احمدی نژاد کلید خورده است، امسال ادامه یافته و به نظر می رسد که بر انداختن هر گونه انتقادی در دستور کار قرار دارد!

امسال همزمان با اعلام نتایج آزمون کارشناسی ارشد روشن شد که حداقل بیست تن از شرکت کنندگان در آزمون، کارنامه خود را دریافت نکرده اند. ایشان پس از مراجعه به سازمان سنجش از عدم احراز صلاحیت عمومی خود برای ادامه تحصیل مطلع شدند. در مرحله بعد تعدادی از دانشجویان که که کارنامه را دریافت کرده بودند علیرغم کسب رتبه قبولی در آزمون، در اعلام نتایج نهایی مردود شدند.

ایشان نیز در پی مراجعه به سازمان سنجش از مانع گزینش مطلع شدند. اما در مرحله سوم دانشجویانی که قصد انتخاب رشته در مرحله تکمیل ظرفیت را داشتند با قفل بودن فابل مخصوص شان مواجه شدند که آنان نیز با مراجعه به مراجع ذیربط دریافتند که حق ادامه تحصیل ندارند. این پروژه امسال برای نخستین بار در دانشگاه آزاد نیز اعمال شده است که در نتیجه آن بسیاری از فعالان دانشجویی و دانشجویان ستاره دار سالهای پیش که قصد ادامه تحصیل در دانشگاه آزاد را داشتند، موفق به دریافت کارنامه آزمون خویش نشدند.

روشن است که آنچه در فوق آمد، نقض آشکار حقوق اولیه انسانها یعنی حق تحصیل می باشد و نتیجه سیاست های دولت به منظور کنترل و تضعیف دانشگاه و اساساً حوزه عمومی می باشد. لذا «شورای دفاع از حق تحصیل» به عنوان مجموعه ای متشکل از دانشجویان محروم از تحصیل سراسر ایران، نظر فعالان سیاسی، اجتماعی و دانشجویی را به این موارد جلب کرده و توجه و اهتمام آنان را برای توقف این سیاست های حذفی و احقاق حق محرومان از تحصیل خواستار است.

از سویی مایه تأسف بسیار است که در همه موارد بالا، مراجع ذیربط از اعلام مکتوب و گاهی حتی شفاهی وضعیت محرومان از تحصیل سر باز زده اند. این برخورد موجب شده که برخی از محرومان از تحصیل مشکل خود را اشتباهی فنی مربوط به سایت اینترنتی یا مسایل دیگر قلمداد کرده و به این ترتیب هیچگونه پیگیری برای روشن نمودن وضعیتشان نداشته اند. از این رو و نظر به آنچه در بالا آمد شورای دفاع از حق تحصیل در نظر دارد تمامی کسانی را که بنا به دلایل مختلف، از ادامه تحصیل محروم شده اند شناسایی کند و در این راستا در نظر دارد پایگاه داده های محرومان از تحصیل را تأسیس کند. از این رو این شورا از همه کسانی که حق تحصیل شان به هر دلیلی تباها شده یا بر آن خدشه وارد شده است، دعوت می کند که اطلاعات مربوط به وضعیت محرومیت خود را در اختیار شورا قرار دهند.

اطلاعات خود را از طریق ایمیل به آدرس زیر، برای شورا ارسال کنید:

کمیته دانشجویی گزارشگران حقوق بشر

تهدید مجتبی سمیع نژاد وبلاگ نویس و همسرش توسط نیروهای امنیتی

نیروهای امنیتی با تهدید و تحت فشار گذاردن، مجتبی سمیع نژاد وبلاگ نویس و زندانی سیاسی سابق، خواهان توقف فعالیت های وی شده اند. به گفته این وبلاگ نویس، نیروهای امنیتی چندی پیش با بازداشت همسر وی در خیابان، اقدام به تهدید او کرده اند. آنها از همسر سمیع نژاد خواسته اند تا دادخواستی را علیه وی تسلیم دادگاه نماید و در آن از شوهرش به دلایل فساد اخلاقی شکایت نموده و طلاق بگیرد. همچنین این افراد طی یک ماه گذشته به طور مدام این وبلاگ نویس را از طریق تلفن تهدید نموده اند.

مأموران امنیتی "شیدا جهان بین"، همسر سمیع نژاد را تهدید کرده اند که در صورتی که به خواسته ی آنان عمل نکند، او را دستگیر خواهند کرد.

سمیع نژاد در همین رابطه در وبلاگش نوشته است: "ماموران امنیتی که طبق معمول همیشه هیچ مجوز و نشانی از خود نشان نداده اند همسر مرا هنگام برگشت از محل کار، در خیابان متوقف می کنند و وی را سوار ماشین می کنند. آن ها به وی می گویند که می خواهند مرا به دلیل فعالیت های سیاسی و نوشتن وبلاگ بازداشت کنند. پرینت وبلاگام را نشان اش می دهند و بعد از وی می خواهند که از من جدا شده و به دلیل مسائل اخلاقی از من شکایت کند و قیحانه از وی می خواهند که بر علیه من شکایت کند و می گویند که اگر این کار را نکند خود وی راهی زندان می شود."

مجتبی سمیع نژاد، بلاگر وبلاگ "قمار عاشقانه" است، که در وبلاگش، به نوشتن دیدگاه های انتقادی خود نسبت به مسائل نقض حقوق بشر در کشور می پردازد. وی که پیش تر نیز صاحب وبلاگ های "من نه منم" و "استیچه" بوده است، در پرونده معروف به وبلاگ نویسان در سال ۸۳ از سوی نیروهای اطلاعات سپاه بازداشت و به مدت ۳ ماه در سلول های انفرادی بند ۲- الف زندان اوین به سر برد. وی سپس تا زمان آزادی خود، در روندی خلاف قانون به زندان قزل حصار که محل نگهداری مجرمین با جرایم شرارت، مواد مخدر و .. است، منتقل شده و به مدت ۶ ماه در بند "قاتلان افغان" نگهداری شد.

لازم به یادآوری است در طی شهریور تا آبان ۱۳۸۳ مدعی العموم تهران، سعید مرتضوی، بازداشت ۲۱ وبلاگ نویس و دست اندرکاران سایت های خبری اینترنتی را در بازداشتگاهی مخفی همراه با شکنجه هماهنگی کرد. چهارتن از وبلاگ نویسان بازداشت شده، پس از چندی با فرارگرفتن در برابر دوربین، ناچار به اعتراف علیه خود شدند. این افراد پس از آزادی کلیه اعترافات خود را ناشی از فشارهای وارده در زندان دانسته و از شکنجه های جسمی و روانی خود در مدت بازداشت خبر دادند.

روز

بحران مدرک در کابینه محمود احمدی نژاد: متکی هم دکترا ندارد

در شرایطی که یک سال به پایان دولت محمود احمدی نژاد مانده و به گفته علی لاریجانی کابینه به دلیل تغییرات فراوان "لب مرز" است، اخبار حکایت از جعلی بودن مدرک دکترای یکی دیگر از اعضای کابینه دارد: منوچهر متکی، وزیر امور خارجه. به این ترتیب "بحران مدرک" می رود تا به یکی از بحث انگیزترین ترین چالش های دولت اصولگرا بدل شود.

در روزی که "علی کردان" وزیر کشور جمهوری اسلامی به اتهام دروغگویی و ارائه مدرک تحصیلی جعلی به مجلس پس از سه ماه حضور در مسند وزارت با رای عدم اعتماد نمایندگان عمدتا اصولگرا مواجه شد و در روزی که هیچکدام از یاران دولتی اش برای دفاع از او در صحن مجلس حاضر نشدند، یک منبع آگاه در گفتگو با "روز" خبر از جعلی بودن عنوان دکترای یکی دیگر از اعضای کابینه نهم داد. به گفته این منبع آگاه منوچهر متکی، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی که با روی کار آمدن دولت اصولگرای نهم به عنوان وزیر امور خارجه معرفی و از ابتدای فعالیت دولت در این سمت حضور داشته است نیز نه تنها دارای مدرک دکتری نیست بلکه فاقد مدرک کارشناسی ارشد نیز هست.

بر اساس این اطلاع که در اختیار "روز" قرار داده شده است، منوچهر متکی با استفاده از سهمیه در سال ۸۴ به عنوان دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته روابط بین الملل در دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران پذیرفته شده و در حال حاضر نیز همچنان دانشجو بوده و هنوز موفق به پایان این دوره دو ساله و اخذ مدرک کارشناسی ارشد روابط بین الملل نشده است.

این منبع آگاه می افزاید با توجه به در اختیار داشتن سمت وزارت امور خارجه توسط متکی وی فرصتی برای حضور در کلاس های درس این دوره دانشگاهی نداشته و اساتید وی بارها نسبت به وضعیت حضور و غیاب وی تذکر داده اند.

گفته می شود گرچه این اطلاعات در اختیار بسیاری از منتقدان دولت احمدی نژاد نیز قرار دارد، اما بنا به تحلیلی که در مورد اختلافات وی با احمدی نژاد وجود دارد این عده از افشای این ماجرا پرهیز داشته اند، ملاحظه ای که در ارتباط با علی کردان در میان نبود و وابستگی او به احمدی نژاد موجب برجسته شدن ماجرای او شد.

گفتنی است رحیمی، معاون پارلمانی احمدی نژاد نیز با مشکل مشابهی روبه روست.

مجتبی اشراقی

تنها مطالب و مقالاتی که با نام جبهه ملی ایران - اروپا درج میشود نظرات گردانندگان سایت میباشد .